

Protokoll 10/2021

fört vid Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 28 oktober 2021 kl. 18:00-19:30,
Cronqvistsalen

Ledamöter	Bo Arkelsten (M) Ordförande Jennyfer Redin (M) Ann-Margrete Nilsson (M) Norma Aranda de Gutiérrez (S) Özlem Körhan (V) Busra Kocaturk (M) ersätter Per Hallberg (M) Fatima Nur (L) peter dannqvist (MP) Carina Franke (KD) Peter Engberg (S) ersätter Lisa Carlsson (S) Mohibul Ezdani Khan (V) Anette Hargemark (SD) Ersätter Ann-Kristin Isaksson Ketzel Hannah Sörbom (V) ersätter Mario Chahrestan (S)
Ersättare	Aras Amin (M) Anders Sätterberg (M) Emma Lindqvist (L) Frida Magnusson (C) Angelo Tapia (FI)
Övriga närvarande	Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör Birgitta Thulén Avdelningschef Aida Rizvic Avdelningschef Fredrik Skoglund Avdelningschef Eva Frykler Avdelningschef Jessica Persson Tjänsteman Pami Singh Tjänsteman Magnus Bergkvist Tjänsteman Malin Lejonqvist Nämndsekreterare Pauline Ringvall Enhetschef §§1-4
Justerare	Bo Arkelsten, Norma Aranda de Gutierrez
Datum för justering	2021-11-01
Paragraf	§§1-23
Sekreterare	Malin Lejonqvist

§ 1
Mötets öppnande

Sammanfattning av ärendet

Ordförande Bo Arkelsten öppnar dagens sammanträde.

§ 2
Godkännande av dagordning

Sammanfattning av ärendet

Dagordningen godkänns.

§ 3

Utseende av justerare och tid för justering

Sammanfattning av ärendet

Ordförande Bo Arkelsten och ledamot Norma Aranda de Gutierrez kommer att justera dagens protokoll 1 november 2021.

Kvällens tema: Stadsmiljö
Enhetschef för stadsmiljö och lokal Pauline Ringvall presenterar kvällens tema.

§ 4 **Allmänhetens frågestund**

Sammanfattning av ärendet

Bland annat togs frågor om parkeringsplatser i Lövsta och skatepark upp.

Beslutsärenden

§ 5
Månadsrapport med prognos september 2021
HV 2021/788

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att godkänna månadsuppföljning per september 2021.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen prognostiserar sammanlagt ett överskott om 48,5 mnkr efter resultatdispositioner. De större överskotten återfinns inom flykting med 34 mnkr som beror på ändrade redovisningsrutiner gällande generalschablon. Därtill prognostiseras ett överskott inom Stöd och service till personer med funktionsnedsättning om 19,5 mnkr samt ekonomiskt bistånd med 13,5 mnkr.

Underskottet inom äldreomsorgen har ökat till 27 mnkr.

Förvaltningen har till och med september kompenserats med drygt 13,2 mnkr i sjuklönekomensation.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) lämnar följande särskilda uttalande:

"Vi godkänner delvis månadsrapporten och därtill vill vi anföra följande;

Vi socialdemokrater vill framhålla vikten av att de pengar som budgeterats verksamheten också går ut i verksamheten, särskilt när regeringen tillskjutit stadsdelen ytterligare ekonomiska medel till följd av virusutbrottet.

Socialdemokraterna skulle gärna se att förvaltningen inventerar andelen osäkra anställningar såsom timanställningar i äldreomsorgen och på förskolan, för att se vilka av dessa anställningar som skulle kunna övergå till säkra tillsvidareanställningar. Särskilt när förvaltningen redovisar överskott. Behovet av trygga anställningar har funnits innan den rådande Corona-pandemin, behovet har dock belysts och tydliggjorts under pandemin och kommer att finnas efter den också. Det handlar om personalens välmående, medborgarnas trygghet och därmed en välfungerande verksamhet för alla parter.

Överskott kan även investeras i form av satsningar till den ökade arbetslösheten, särskilt bland unga. Många ungdomar vet inte var de ska ta vägen eller hur de ska ta sig in i arbetsmarknaden. Vetskapen kring medborgarkontor och liknande kanaler tycks lysa med sin frånvaro, särskilt bland våra ungdomar i stadsdelen. Därför ses det högst motiverat att satsa på att förmedla nödvändig samhällsinformation till allmänheten, något som en del av överskott eller riktade pengar kan användas till.

Vi ser också att föreningslivet behöver stärkas i form av att det finns samlingslokaler att kunna hyra. Därför vore det även önskvärt om Folkets Hus i Vällingby och Hässelby får ett extra ekonomiskt stöd av Stadsdelsnämnden för att kunna behålla sin verksamhet och behålla möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet i Hässelby-Vällingby. Det är också en satsning som gynnar våra medborgare i alla åldrar.

I ljuset av de behov som stadsdelen har framstår överskott högst omotiverat. Pengar ska komma våra verksamheter och personal till del, vi bor inte i en stadsdel som vi ska spara pengar på.

Socialdemokraterna vänder sig kraftigt mot att man drar in på verksamhet, medarbetares arbetsmiljö och insatser samt service som är bra för våra medborgare.

Dessutom har otryggheten och våldet ökar markant under det grön-blåa styret och det var också något Moderaterna gick till val på skulle minska om de kom till makten. Nu är Moderaterna vid makten och håller i ordförandeskapet och ändå fortsätter våldet och otryggheten att öka. Ändå ser vi inga satsningar på åtgärder som kan motverka det. Det är inte bara dåligt styrt, det vittnar om en total oförmåga och ovilja att hantera det ökande våldet. I stället för att prioritera förebyggande och trygghetsskapande insatser och åtgärder är det grön-blåa styret mer intresserade av att sälja ut allmännyttan, sälja ut Vällingby centrum till en privataktör, lägga ner parklekar och mindre kommunala förskolor och privatisera den kommunala verksamheten. Det är en dyster och farlig utveckling för vår stadsdel. Stockholm kan bättre och Hässelby-Vällingby förtjänar bättre än ett politiskt styre som både saknar ambitioner och vilja."

Särskilda uttalanden

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) ansluter sig till (S) särskilda uttalande.

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) ansluter sig till (S) särskilda uttalande.

Handlingar i ärendet

- 560413 (Godkänd - R 1) Månadsrapport september

§ 6 Revidering av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds delegationsordning

HV 2021/732

Beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner revidering av delegationsordningen i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 6 kap 37 § kommunallagen (KL) har en nämnd möjlighet att delegera sin beslutanderätt till presidiet, ett utskott, till en ledamot eller ersättare i nämnden eller till en anställd i kommunen att besluta på nämndens vägnar, i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Enligt 7 kap 5-8 §§ KL får en nämnd uppdra åt en anställd att besluta på nämndens vägnar. Förvaltningschefen har även möjlighet att vidaredelegera sin beslutanderätt till anställda inom kommunen. Delegationsordningen samlar dessa delegeringar på ett ställe och är ett arbetsverktyg för förvaltningen.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) lämnar följande särskilda uttalande:

"Vi noterar att det under punkterna socialpsykiatri 7.5.1 och funktionsnedsättning 7.6.1 står att man begränsar matlagning till 2 gånger/veckan innan brukarens behov är utrett.

Enligt Socialtjänstlagen 4:1 har den som själv inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt "rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt."

Utifrån detta är det anmärkningsvärt att begränsa insatserna innan den enskildes behov är utrett. Det innebär att man frångår socialtjänstlagen och likabehandlingsprincipen och gör framtida bedömningar osäkra eftersom det kommer leda till att kommuner beviljar utifrån sin ekonomi istället för den enskildes behov.

Under punkt 8.1.1 Äldreomsorgen - angående boende med särskild service för personer över 65 år görs ett tillägg där det står att stödboendet avses för personer med exempelvis psykiska

funktionsvariationer eller missbruk. Tidigare har det endast stått psykiska funktionsvariationer.

Det är givetvis bra att även inkludera personer med missbruksproblematik i stödinsatserna men vi vill poängtera att det är viktigt att göra ordentliga utredningar för varje enskild person och att rätt stödboende beviljas utifrån behov. Det måste också finnas förutsättningar och resurser på stödboendena om kommer blanda olika större grupper framöver. Vi hade önskat att förvaltningen hade tagit bort ”2 gånger/veckan” i revideringen.”

Särskilda uttalanden

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) ansluter sig till (S) särskilda uttalande.

Ersätтарыttrande

Ersättare Angelo Tapia ansluter sig till (S) särskilda uttalande.

Handlingar i ärendet

- 566819 (Godkänd - R 2) Revidering av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds delegationsordning

Remisser

§ 7

Cykelstaden – cykelplan för Stockholm 2021.

Remiss från trafiknämnden, dnr T2021-00262.

HV 2021/354

Beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från trafiknämnden.
2. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I stadens budget för 2018 gavs trafiknämnden i uppdrag att påbörja en översyn av stadens cykelplan. Syftet med ”Cykelstaden – cykelplan för Stockholm 2021” är att lägga fast en långsiktig inriktning för cykelplaneringen i Stockholms stad, med sikte på 2040.

Förvaltningen är i huvudsak positiv till remissförslaget som är en genomarbetad uppdatering av stadens cykelplan och helt i linje med stadens trafikstrategi ”Framkomlighetsstrategin”. Förvaltningen anser emellertid att remissversionen innehåller en del upprepningar i textmassan samt att bifogade kartor har dålig kvalitet och därmed blir svårlästa. Inte heller indelningen i planeringsinriktningar, uppföljningsbara mål samt ett antal åtgärdsområden framstår som tydlig eftersom dispositionen av dessa är otydlig och återfinns långt in i dokumentet. Vidare anser förvaltningen att det är viktigt att staden i samband med den fysiska planeringen tar hänsyn till behovet av tillfredställande gångytor så att inte gångtrafikanternas behov nedprioriteras eller stadens mål för tillgänglighet motverkas. Cyklisternas hastighet och tysta fordon kan orsaka otrygghet hos gående eller personer med funktionsvariation. Det är därför viktigt att uppmärksamma detta vid utformning av ytor där dessa trafikantgrupper möts. Med anledning av detta så är det också angeläget att staden ombesörjer en snabb lösning på den kaotiska situation som råder när det gäller användningen av elsparkcyklar. Frågan är på många sätt en handhavandefråga men också en trafiksäkerhetsfråga och behöver därför på ett tydligare sätt lyftas och prioriteras även i stadens cykelplan.

Propositionsordning

Ordförande Bo Arkelsten med fler (M), Fatima Nur (L) Peter

Dannqvist (MP) och Carina Franke (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamot Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) lämnar ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) reserverar sig mot beslutet enligt nedan:

"Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut.

Att därutöver anföra följande.

För att Stockholm ska bli en hållbar stad krävs det att vi allt mer transporterar oss på andra sätt än med bil. Privatbilismen måste minska och fler ska kunna välja kollektivtrafik, cykel och gång. Det kräver förändringar av stadsrummet med fler, bättre och säkrare cykelbanor och gångmiljöer. Med minskad bilism och trängsel blir det också tryggare och trevligare att cykla och gå.

Vi välkomnar den nya cykelplanen för Stockholms stad. Samtidigt ställer vi oss frågande till varför den tagit så lång tid att få fram. I den rödgrönrosa budgeten för år 2018 fanns ett uppdrag om att ta fram en ny cykelplan, men det blev majoritetsskifte och arbetet verkar ha hamnat avstannat. År 2020 lämnade vi socialdemokrater in en motion som bland annat föreslog att en ny cykelplan skulle tas fram. Det är glädjande att den nu, till slut, presenterats.

Att cyklandet ökar är bra för vår stad. Det är bra för klimatet och det öppnar för nya möjligheter att planera staden utifrån annat än biltrafiken. Men Stockholm är fortfarande i mångt och mycket en stad där biltrafiken sätter agendan. Att staden är planerad för biltrafik innebär utmaningar. De utmaningarna får dock inte hindra utvecklingen till en stad som möter stockholmarnas efterfrågan på fler, bättre och tryggare cykelbanor. Stockholm behöver göra mer för att på riktigt bli en cykelstad.

Cyklandet har ökat under längre tid, men sedan pandemin bröt ut har utvecklingen gått ännu snabbare. På 15 år har antalet cykelpassager vid innerstaden mer än fördubblats. Många stockholmare väljer cykeln före trängseln i kollektivtrafiken samt före bilköerna och de höga parkeringsavgifterna. Många har även börjat ersätta promenaden med det nya trafikslaget elsparkcyklar. Konsekvensen har blivit trängsel i cykelbanorna, långa cykelköer vid korsningar och fler olyckor.

Pandemin har haft stor påverkan på resvanorna. Fler arbetar hemifrån och färre anger att de reser med kollektivtrafik. Av de arbetsresor som faktiskt skett är cykelandelen nästan 25 procent. 19 procent går eller cyklar oftare till arbetet eller skolan med anledning av pandemin. Detta är sannolikt inget nytt normalläge, men det

visar att många stockholmare har potential att ändra sina resvanor. Även om andelen cyklade säkerligen kommer att minska något efter pandemin så tyder mycket på att den långsiktiga trenden med ökad cykling kommer att fortsätta. Hemarbetet kommer sannolikt att minska när samhället återgår till ett nytt normalläge, men samtidigt kommer många att arbeta mer hemifrån jämfört med före pandemin. Arbetsgivare är idag mer villigt inställda till hemarbete några dagar i veckan. En del som fått in en ny rutin med att cykla till arbetet kommer att fortsätta cykla.

Socialdemokraternas motion från år 2020 handlar om att staden behöver höja ambitionerna. Vi anser att förslaget till ny cykelplan är ett steg i rätt riktning. Den är i stora delar en mycket intressant kunskapssammanställning. Förslaget saknar dock flera viktiga ambitionshöjningar och konkreta åtgärder.

Inventera och bygg om riskfyllda platser

Ökad trängsel i cykelbanorna, fler cyklist i trafiken och en större mångfald av fordon i cykelbanan innebär ökat antal olyckor. I förslaget till cykelplan kan vi läsa att nöjdheten med trafiksäkerheten för gående och cyklist har minskat och var år 2020 nere på endast 31 procent. Den upplevda bristen på trafiksäkerhet är också ett hinder för många att börja cykla.

Staden behöver därför göra trafiksäkerhetsanalyser för att identifiera riskfyllda platser och åtgärda dessa. En av de viktigaste åtgärderna för att skapa trygga och trafiksäkra miljöer är trafikseparering av cykelbanor. Åtgärder kan handla om alltifrån rödmarkeringar i marken och fler cykeltrafikljus till att omvandla ytor för gatuparkering till trafikseparerade cykelbanor.

Gör en stor informationsinsats

Staden bedriver idag en del informationsarbete om att cykla i Stockholm. Till grund för arbetet finns en kommunikationsplan som utgår från cykelplanen från år 2012. Vi menar att ambitionerna behöver höjas och arbetet skalas upp.

I stadens samtliga skolor behöver grundläggande frågor som trafiksäkerhet vara en del, men även sådant som att faktiskt lära sig att cykla. Samtliga skolor behöver därför öva cykling med eleverna och för dessa tillfällen ha cyklar att låna ut till de elever som inte har egna cyklar.

Informationsspridning om vad som gäller i trafiken behöver utvecklas. Ett förslag är att införa en digital frågelåda där stockholmarna har möjlighet att både ställa egna frågor och läsa svar på vanliga frågor. Det kan handla om vem som har väjningsplikt vid de olika övergångsställen som används över cykelbanorna, vid breda ränder och smala ränder. Det kan handla om vad som gäller när cykelbanan saknar stopplinje vid övergångsställe, men biltrafiken har trafikljus. Det kan handla om huruvida cyklist får cykla över övergångsställen och om det är förbjudet att cykla i båda riktningarna på cykelbanor med markering i marken. Det kan handla om vilken effekt det får att använda hjälm

om man ramlar. Det kan handla om vilka mopeder som är tillåtna i cykelbanorna.

Stadens trafikmiljö har fått ett nytt vanligt förekommande transportslag, nämligen elsparkcyklar. När nya transportslag slår igenom behövs information om hur dessa ska hanteras i trafikmiljön för att samspelet ska fungera bra. Det kan handla om hur de ska framföras på ett säkert sätt, exempelvis om de får köras på trottoarer och hur man bör signalera inför en sväng. Det kan också handla om hur de ska parkeras, mot husvägg eller mitt på trottoaren.

Även mopeder blir alltmer vanligt förekommande i cykelbanorna. Anledningen är främst att det blivit allt vanligare med mopedbud. Staden bör därför inleda en dialog med aktuella budföretag om att de har ett ansvar för att informera sina bud om vilka regler som gäller. Det kan handla om vilka mopeder som är tillåtna att köra, vart man ska köra dem och vilka trafikregler som gäller.

Slutligen bör staden initiera en särskild informationskampanj som har fokus just på de oskyddade trafikanternas situation i Stockholmstrafiken. Vikten av anpassning av hastigheter, betydelsen av större hänsyn till varandra för samtliga trafikslag, användning av cykelhjälm för minskning av allvarliga skador hos cyklister och inte minst en allmän information om faktiska risker för liv och hälsa som finns för trafikanter i en storstad som Stockholm.

Ordning och reda för elsparkcyklarna

Allt fler stockholmare och turister har börjat ersätta promenaden med det nya trafikslaget elsparkcyklar. Ökningen har skett under flera år och var år 2019 uppe i 13 procent av cyklarna. Sommaren år 2021 nåddes toppnoteringen 23 000 elsparkcyklar. I förslaget till cykelplan beskrivs att det initialt funnits problem med olämplig parkering av elsparkcyklar (sida 27). Problemen har dock inte endast varit ”initiala”. Under sommaren 2021 har problemen med olämplig parkering av elsparkcyklar funnits kvar och förvärrats.

Det är inte ovanligt att det finns elsparkcyklar parkerade eller slängda i cykelbanorna. Ett nytt fenomen har noterats i olycksstatistiken, nämligen singelolyckor där cyklister skadats på grund av elsparkcyklar som lämnats i cykelbanorna.

Trots detta saknas skarpa skrivningar om elsparkcyklarna i förslaget till cykelplan. Det är viktigt att ytterligare åtgärder prövas ifall det visar sig att vidtagna åtgärder inte fungerar tillräckligt bra. Ett tak måste införas för hur många elsparkcyklar som ska få finnas i Stockholm. En annan åtgärd är att åter pröva frågan om tillstånd för varje uppställningsplats. Ytterligare en åtgärd är att inte tillåta uthyrning av friflytande fordon i hela eller delar av staden, utan endast uthyrning av fordon med fasta platser för både uthyrning och återlämning av fordonen, som i Köpenhamns centrala delar.

Vi noterar också att bildsättningen av elsparkcyklar i cykelplanen inte är trovärdig. I förslaget till plan finns en bild från det misslyckade försöket med utmarkerade parkeringar för elsparkcyklar. Den bild majoriteten av stockholmarna har av elsparkcyklarna i gatumiljön är en helt annan.

Låncyklar

Stockholm sticker ut, både i världen och i landet, som en stad utan något låncykelsystem. Det har nu under tre års tid saknats låncyklar på stadens gator, trots Stockholms höga miljöambitioner. Förklaringen är att staden nu genomfört två misslyckade upphandlingar av låncyklar.

Den misslyckade politiska hanteringen av en reklamvillkorad upphandling av låncyklar bör inte genomföras en tredje gång, med uppenbar risk för ytterligare bakslag. En utredning behöver därför göras av förutsättningarna för att upphöra med reklamfinansierad cykeluthyrning och istället, i likhet med andra storstäder, genomföra en enkel upphandling av låncyklar utan villkorad reklamfinansiering. Stockholm kan inte vänta flera år till på låncyklar.

Låncyklar är välorganiserade, trygga och billiga transportalternativ för stockholmarna och stadens besökare. Att staden tas över av elsparkcyklar och att det samtidigt inte finns en enda låncykel är ett politiskt val. Staden måste få till ett låncykelsystem senast till sommarsäsongen 2022.

Förbättra skyltningen

Skyltningen i staden behöver ses över. Behöver vägvisningen förbättras? Borde cykelkartor sättas upp på strategiska punkter? Finns behov av tillfälliga informationsskyltar på några platser, t.ex. vid olyckdrabbade korsningar? Trafiknämnden behöver utreda hur skyltning kan användas för att förbättra samspelet i trafikmiljön och tydligheten för cyklande, gående och bilister.

Anlägg tre cykelstrador

I flera städer anläggs nu expressvägar för cyklar. Långa matarleder för pendlare cyklister som leder flödena av cyklister genom staden på ett effektivt och tryggt sätt. Behovet av sådana expressvägar finns också i Stockholm. I dagsläget finns pendlingsstråk för cyklister men de är på flera sätt otillräckliga. Vi föreslår därför att staden snabbtredet hur tre sådana ”cykelstrador” kan anläggas i Stockholm. En i norr, en i väster och en i söder. Det löser inte hela utmaningen med att skapa en fullgod cykelinfrastruktur i Stockholm. Men det är en viktig åtgärd som skulle innebära en tydlig kvalitetshöjning för de stockholmare som vill använda cykeln som ett redskap i vardagen.

Vårt förslag innebär att tre cykelstrador anläggs. Förslaget innebär att vissa parkeringsplatser flyttas från aktuella gator till andra platser. I vissa fall kan det krävas att körfält för bilar istället reserveras för cyklar. Exakta dragningar och hur cykelstradorna bäst ska anslutas till befintliga cykelleder ska trafikkontoret utreda, det kan exempelvis handla om att bredda befintliga primära cykelstråk.

- Norr: blåa cykelstradan i riktning med Birger Jarlsgatan eller Sveavägen.
- Väst: röda cykelstradan i riktning med Sankt Eriksgatan.
- Syd: gröna cykelstradan i riktning med Götgatan.

Inför cykelgator på lämpliga sträckor

Regeringen presenterade i oktober 2020 möjligheten för kommuner att inrätta så kallade cykelgator. Detta ger Stockholm en bra möjlighet att göra det bättre och tryggare för stockholmare som vill ta cykeln.

Syftet med cykelgator är att motordrivna fordon ska anpassa hastigheten till cykeltrafiken. Maxhastigheten är 30 kilometer i timmen. Med cykelgator kan staden främja cykeltrafik på gator där det är blandtrafik, men utan att utesluta motorfordonstrafik.

Cykelgatorna lämpar sig därför bra för täta stadsmiljöer där en ny cykelbana inte får plats.

I Stockholm finns flera platser där cykelgator skulle vara lämpliga.

Ett exempel är Surbrunnsgatan, där trafikmätningar visar att cykeltrafik är det dominerande trafikslaget under förmiddagens maxtimme längs samtliga kvarter. Ett annat exempel är vissa av gatorna som staden på somrarna gör om till sommargångator. Dessa borde kunna bli cykelgator under resten av året, exempelvis Swedenborgsgatan, Rörstrandsgatan och Hornsbergs strand.

Både i innerstaden och i ytterstaden kan det finnas gator som lämpar sig som cykelgator. Cykelgator bör inte ersätta vanlig infrastruktur i form av cykelbanor och cykelfält, utan ska ses som ett komplement för att främja cykel som transportmedel. Det är därför viktigt att den principiella frågan om vilken typ av gator i Stockholms stad som skulle kunna bli aktuella att reglera som cykelgator hanteras i ett strategiskt sammanhang.

Vi föreslog i motionen från oktober 2020 att staden fram till våren 2021 skulle utreda vilka platser som lämpar sig för att bli permanenta cykelgator. Detta har dock inte gjorts och vi beklagar att förslaget till cykelplan inte innehåller några konkreta förslag. Istället finns endast en beskrivning av vad en cykelgata är.

Cykelservicestationer

Andra kommuner, så som Malmö och Järfälla, har infört så kallade cykelservicestationer. En cykelservicestation är en extra service, ofta i ett cykelgarage, med exempelvis luftpump, cykelverktyg, laddstolpe och möjlighet att rengöra cykeln. Stockholm Parkering har idag garage med bland annat cykelboxar. Bolaget bör genomföra tester med cykelservicestationer där de har cykelparkering."

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) ansluter sig till (S) reservation.

Särskilda uttalanden

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) lämnar följande särskilda uttalande:

"Det är mycket positivt att stadens arbete med cykelfrågor förnyas, med framkomlighetsstrategin som fortsatt grund för en framkomlig resurseffektiv och mer klimatvänlig stad. Mycket i den föreslagna

cykelplanen är positivt, men vi har en rad synpunkter som det fortsatta arbetet med cykelplanen bör ta hänsyn till.

Övergripande

De viktigaste och mest övergripande kommentarerna rör stadens bitvis bristande ambitionsnivå och ansvarstagande.

- Vi vill se tydligare skrivelser om att de många rimliga kraven på förbättrad infrastruktur för cyklande och gående fullt ut ska beaktas vid nybyggnationer, från första planering till genomförande. Detta kräver tydligare löften om förbättrad samordning med stadens övriga förvaltningar, inte minst exploateringskontoret.

- Vi vill också se skarpare skrivelser om ökade krav på entreprenörer i samband med trafikarbeten och byggprojekt att efterleva kraven på framkomlighet för gående och cyklister. Ett exempel på denna bristande ambitionsnivå är att endast “större stadsutvecklingsområden behöver planläggas med tillräckligt finmaskiga nät av framkomlig, trygg och säker cykelinfrastruktur som knyter an till det omgivande cykelvägnätet på ett ändamålsenligt sätt.” Det öppnar upp för att “normalstora” stadsutvecklingsområden kan undantas från krav på planläggning. Ett annat exempel är att endast “Stadens utpekade cykelnät ska vara fritt från trafikfarliga hinder som minskar framkomligheten för cyklister”, vilket olyckligt nog kan tolkas som att icke utpekade cykelnät kan tillåtas innehålla trafikfarliga hinder.

Att cykelplanen avgränsas till de som bor i Stockholm gör vidare att alla de som bor i kranskommunerna och arbetar i staden, med potential att cykelpendla, inte uttryckligen omfattas. För att nå mål om minskad biltrafik behöver även dessa potentiella cyklister tas i beaktande. Frågor om namngivning, vägvisning, underhåll och i viss mån gestaltning för cykelstråk bör samordnas över kommungränserna. I detta arbete förtjänar det regionala cykelkansliet att uppvärderas.

Underlag, faktabakgrund och uppföljning

Staden behöver höja ambitionen i fråga om uppföljning och utvärdering av arbetet med cykelfrågor.

Ett konkret exempel på ett svårbedömt faktaunderlag är det följande: I avsnitt “2.4 Stockholmarnas åsikter om cykling” redovisas övergripande att en stor andel (7 av 10) av de svarande i stadens medborgarenkät upplever att det är “på det hela taget” lätt att ta sig fram i Stockholm på cykel”. Det framgår inte att alla svarande faktiskt cyklar återkommande i staden, eller om de bara reagerat utifrån att de ser många cyklister på stadens gator. Mer av faktaunderlaget behöver presenteras, och i den mån det finns brister behöver kommande undersökningar ställa relevanta kontrollfrågor för att förbättra underlaget.

I fråga om uppföljning så har staden redan tillgång till en massiv databas i form av alla inkomna synpunkter genom Tyck till-appen. Stadens uttalade ambition är att dessa synpunkter både ska bidra som underlag för punktvisa åtgärdanden av fel och brister, och få påverka innehållet i mer långsiktigt arbete. För att detta ska ske

transparent behöver även cykelplanen och kommande underlag för det fortsatta arbetet med cykelfrågor bli bättre på att lyfta upp, synliggöra och utnyttja detta kunskapsunderlag. Några exempel på relevanta frågor:

- Hur många inkomna synpunkter rör cykelinfrastrukturen?
- Hur många ärenden har rört hinder och faror i samband med vägarbeten och nybyggnation?
- Hur stor andel har åtgärdats?
- Vad har varit anledningarna till att ärenden lämnats utan åtgärd?
- Vilka konkreta åtgärder för förbättrad uppföljning har skett utifrån påvisade brister?
- Hur har utvecklingen varit över tid, i fråga om antal ärenden och andelen åtgärdade ärenden?

Vi ser fram emot att dessa frågor kommer att besvaras i kommande underlag och uppföljningar.

Mångfalden av cyklister, och saknat funktionshinderperspektiv Förslaget till cykelplan breddar perspektiven i fråga om vilka som ska beredas möjlighet att cykla, och vilka olika typer av cyklar som infrastrukturen behöver ta hänsyn till. Detta är mycket positivt, och den viktigaste slutsatsen förtjänar att lyftas fram:

“Breda cykelbanor som möjliggör omkörning och cykling i bredd, tillräckliga svängradier, jämnt underlag och borttagna eller sänkta kanter och andra hinder ger framkomliga, trygga och säkra cykelvägar för en mångfald av fordon och cyklister med olika förutsättningar.“

Tyvärr saknas ett funktionshinderperspektiv i de anslutande texterna. Till exempel rullstolar med olika former av armcykelanordningar kan bereda rullstolsburna utökad frihet att förflytta sig längre sträckor, samtidigt som de får förbättrad hälsa. Kraven på infrastrukturen för dessa fordon är mycket snarlika de för lastcyklar, men de förtjänar att omnämnas specifikt, så att funktionshinderperspektivet uttryckligen beaktas till exempel vid nybebyggelse, trafikarbeten och annat underhållsarbete. Säkerhet, singelolyckor och framkomlighet vid trafikarbeten Två viktiga områden för att höja både den upplevda och den faktiska säkerheten för cyklister är vinterväghållning och förbättrad framkomlighet även vid trafikarbeten och stadsutvecklingsprojekt. Förslaget till cykelplan betonar vikten av att fortsätta utveckla arbetet med sopsaltning. Det är positivt, men vi noterar att man missar ett tillfälle att betona en av vinsterna, nämligen den minskade mängden grus som skapar risker för singelolyckor under vårmånaderna.

Redan tidigare nämnt är kravet på bättre förutsättningar för gående och cyklister vid trafikarbeten och stadsutvecklingsprojekt. Här behöver staden skärpa kraven och det egna uppföljningsarbetet, inklusive tillräcklig kompetenshöjning, vidareutbildning och tvingande styrmedel för att otrygga situationer helst inte ska uppstå alls, och i annat fall skyndsamt åtgärdas. Kraven behöver sträcka sig från att tillräckliga hänsyn ska tas från första TA-ansökan, till hur

entreprenörer efterlever planerna vid genomförandet arbetet, inklusive efterföljande återställningsarbeten, som behöver ske utan onödiga fördröjningar. Dessa är exempel på områden där ett förbättrat kunskapsunderlag genom bättre användande av synpunkter från TyckTill skulle kunna förbättra uppföljning och utvärdering."

Handlingar i ärendet

- 560224 (Godkänd - R 3) Cykelstaden - cykelplan för Stockholm 2021.
- HV 2021/354-5 Cykelstaden, remissversion reviderade stråk

§ 8**Förslag till Trafiksäkerhetsplan för Stockholms stad.**

Remiss från trafiknämnden, dnr T2020-03235.

HV 2021/480

Beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från trafiknämnden.
2. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Syftet med trafiksäkerhetsplanen är att ta ett samlat grepp om stadens trafiksäkerhetsrelaterade arbete och att peka ut den strategiska riktningen framåt. Trafiksäkerhet, dess konsekvenser och möjliga lösningar ingår också i de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030. Det nationella trafiksäkerhetsarbetet grundas i "Nollvisionen" som innebär att ingen ska dödas eller skadas allvarligt till följd av trafikolyckor inom vägtransportssystemet.

Förvaltningen efterlyser en snabb lösning på den kaotiska situation som råder när det gäller användningen av elsparkcyklar inom staden. Frågan är i allra högsta grad en trafiksäkerhetsfråga och behöver därför på ett tydligare sätt lyftas och prioriteras i stadens trafiksäkerhetsplan. Förvaltningen är i övrigt positiv till förslaget till ny trafiksäkerhetsplan för Stockholms stad. De framtagna förslagen till prioriterade insatsområden samt tillhörande effektmål är väl avvägda för det fortsatta utvecklingsarbetet. Förvaltningen anser också att åtgärdsplanens föreslagna åtgärdsområden i allra högsta grad är relevanta för uppfyllelse av angivna effektmål.

Propositionsordning

Ordförande Bo Arkelsten med fler (M), Fatima Nur (L) Peter Dannqvist (MP) och Carina Franke (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamot Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) lämnar ett eget förslag till beslut och yrkar bifall till detta.

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) reserverar sig mot beslutet enligt nedan:

"Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut.
Att därutöver anföra följande.

Det gläder oss att staden tagit fram ett förslag till ny trafiksäkerhetsplan. Det är något som vi socialdemokrater har föreslagit flera gånger, bland annat i en motion i maj 2019. Vi har lyft att fokus på oskyddade trafikanter måste öka, och vi välkomnar att detta nu görs i förslaget till ny plan.

Den i särklass vanligaste trafikolyckan är fallolyckor bland gående, det vill säga att man halkar, snubblar eller ramlar när man promenerar. Fallolyckor bland fotgängare är inte bara den absolut vanligaste trafikolyckan, utan också den olyckskategori där flest personer skadas allvarligt. De flesta som skadas i en fallolycka är kvinnor och många är äldre. Den vanligaste orsaken till fallolyckan är halka på grund av snö och is.

Den näst vanligaste trafikolyckan där trafikanten skadas allvarligt är singelolycka med cykel. Även här är halka på grund av snö och is, men också löst grus, de vanligaste vägomständigheterna.

Vinterväghållningen för gående och cyklister är således avgörande för att minska de allvarliga trafikolyckorna i Stockholm. Att stadens vinterväghållning framgångsrikt utvecklats med sopsaltning av cykelbanor är mycket bra, men det krävs mer åtgärder för de gående. Det är bra att vinterväghållningen nämns i åtgärdsplanen, men det behövs skarpare skrivningar än att staden ska ställa krav och följa upp sina krav. Ambitionerna för sopsaltning av gångbanor måste höjas.

När det kommer till vinterväghållning är det också betydelsefullt att analysera hur klimatförändringarna kommer att påverka vinterväglaget. I och med kraftigare nederbörd och snabbare temperaturväxlingar blir det svårare att klara halkbekämpningen på isbelagda gång- och cykelbanor. Med fler sådana situationer kommer de framtida kostnaderna för vinterväghållningen att öka kraftigt, särskilt med tanke på att en rimlig vinterväghållning behöver upprätthållas för att minimera antalet fallolyckor för gångtrafikanter.

Brist på säkerhet och trygghet påverkar stockholmarnas resval och är inte bara ett hinder för aktivt resande så som cykling utan också ett hinder för kollektivtrafikresande. Anledningen är att en kollektivtrafikresa måste ses från dörr till dörr – om inte gång- eller cykelbanan till kollektivtrafiken är säker och trygg så väljs även kollektivtrafik bort. Därför är en säker och trygg gatumiljö för gående och cyklister även viktig för kollektivtrafikresandet.

I Socialdemokraternas motion från maj 2019 lyfte vi att trafiksäkerhetsplanen bör kompletteras med en redovisning och analys av trafikolyckornas omfattning och samhällskostnader. Detta är särskilt viktigt mot bakgrund av bristerna i statistiken och de stora mörkertalen, främst gällande olyckor med oskyddade trafikanter som cyklister och fotgängare. Det gläder oss att förslaget till trafiksäkerhetsplan nu innehåller en analys av kostnader för

olyckor. Vi kan läsa att olycksvärderingen för vägtrafikolyckor på det kommunala vägnätet i Stockholms stad uppgår till cirka 6,5 miljarder kronor per år. Av detta står fallolyckor för 2,9 miljarder kronor och singelolyckor med cykel för 1,6 miljarder kronor. Det är oerhörda kostnader. Som en jämförelse kostade all vinterväghållning 175 miljoner kronor för hela vintersäsongen 2020/2021, alltså 6 procent av kostnaderna för endast fallolyckorna. Att förbättra vinterväghållningen så att olyckorna minskar är med andra ord en samhällsekonomisk investering, utöver det ovärderliga i att det mänskliga lidandet minskar.

I förslaget till trafiksäkerhetsplan kan vi läsa att elsparkcyklarna innebär en ökning av antalet olyckor. Det handlar inte bara om singelolyckor bland elsparkcyklister, utan även fler fallolyckor för gående och fler kollisioner med andra trafikanter så som cyklister och gående. Vi anser inte att skrivningarna om elsparkcyklar i förslaget till trafiksäkerhetsplan är tillräckliga. Det behövs en fördjupad analys av elsparkcyklarnas konsekvenser för trafiksäkerheten. Staden behöver ställa krav på exempelvis hastighetsbegränsning, begränsning till en person per elsparkcykel, alkoholmätare och åldersgräns. Även en informationskampanj behövs om vilka trafikregler som gäller för elsparkcyklar och vilka riskfyllda situationer som kan uppstå i trafiken. Uppställningsplatser behövs också. Elsparkcyklar som ligger slängda runt om i vår gatumiljö bidrar inte bara till otrygghet utan även till sämre framkomlighet och fler olyckor, inte minst bland rörelsehindrade och äldre.

Nöjdheten med trafiksäkerheten för gående och cyklister har minskat och var år 2020 nere på endast 31 procent. En anledning till detta är konflikterna mellan olika trafikslag, något som ökar i och med att mångfalden av olika typer av fordon ökar. I trafikmiljön finns nu en mängd varianter på fordon, så som cyklar i olika storlekar från små barncyklar till vikcyklar och stora lastcyklar, cyklar i olika varianter som drivs fram av elkraft istället för muskelkraft, elsparkcyklar, eldrivna skateboards och hoverboards. Mycket tyder på att utvecklingen framöver kommer att innebära en än större variation och mångfald av olika typer av mikromobilitet. En utveckling med såväl större, bredare och längre cyklar, mindre och lättare fordon samt mikromobilitet med stor variation i hastighet ställer ökade krav på utformningen av främst cykelinfrastrukturen. Det kommer att krävas stora åtgärder för att undvika att konflikterna mellan olika trafikslag eskalerar till dess att situationen blir ohållbar för samtliga trafikslag. En av de viktigaste åtgärderna för att skapa trygga och trafiksäkra miljöer är trafikseparering av cykelbanor. En väl fungerande cykelinfrastruktur underlättar för såväl cyklister som gångtrafikanter och bilister.

Staden bör initiera en särskild informationskampanj som har fokus just på de oskyddade trafikanternas situation i Stockholmstrafiken. Vikten av anpassning av hastigheter, betydelsen av större hänsyn till

varandra för samtliga trafikslag, användning av cykelhjälm för minskning av allvarliga skador hos cyklister och inte minst en allmän information om faktiska risker för liv och hälsa som finns för trafikanter i en storstad som Stockholm.

Vi tycker att det är bra att trafiksäkerhetsplanens mål och inriktning ska följas av en åtgärdsplan med konkreta och tidsatta åtgärder. Det är också bra att åtgärdsplanen och dess åtgärder ska följas upp årligen. I förslaget står det att uppföljningen gör det möjligt att ändra ambitionsnivå och prioriteringar. Det framgår dock inte vem mottagaren av uppföljningen är och vem som beslutar om ny åtgärdsplan. Vi anser att den årliga uppföljningen ska presenteras för trafiknämnden tillsammans med eventuella ändringar i ambitionsnivå och prioriteringar.

I motionen från maj 2019 föreslår vi socialdemokrater också att det behövs fördjupade analyser av vissa frågor kopplade till trafiksäkerhet. Vi har redan nämnt två: elsparkcyklarnas konsekvenser för trafiksäkerheten samt klimatförändringarnas konsekvenser för att upprätthålla en trafiksäker vinterväghållning. När den årliga uppföljningen presenteras skulle det vara bra att även presentera en fördjupad analys av viktiga frågor för trafiksäkerheten.

Idag får nämnden en årlig rapport om trafikolycksutvecklingen. Den årliga uppföljningen av trafiksäkerhetsplanens åtgärdsplan kan med fördel presenteras för nämnden i samband med rapporten om trafikolycksutvecklingen. Den bör också kompletteras med förslag på punktåtgärder vid de mest olycksdrabbade platserna i staden. Även detta har vi föreslagit i motionen från maj 2019."

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) ansluter sig till (S) reservation.

Särskilda uttalanden

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) lämnar följande särskilda uttalande:

"Det är positivt att staden förnyar sitt trafiksäkerhetsarbete, och den framtagna remissversionen till ny trafiksäkerhetsplan innehåller många viktiga punkter som behöver vara del av arbetet framöver. Vi vill särskilt lyfta fram två områden som vi tycker borde få mer utrymme:

Att bygga rätt från början. Planen fastslår att trafiksäkerhetsperspektivet ska genomsyra hela plan- och byggprocessen. Det är bra men otillräckligt, om inte samtidigt en god framkomlighet säkras. Staden bör i texten ge tydligare löften om att alla nybyggen, förtätningar och ny infrastruktur ska följa framkomlighetsstrategins kriterier, vilket inkluderar både god framkomlighet och förbättrad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Lägre och bättre efterlevda hastighetsgränser. Som texten

konstaterar är olyckor vid övergångsställen och med hastighetsbegränsningen 50 km/h de vanligaste. Dessa fakta borde få större genomslag i form av fortsatt arbete för sänkta hastighetsgränser och hastighetssäkrade korsningar. Till sist förtjänar det att påpekas att utökad sopsaltning för både fotgängare och cyklister minskar användandet av grus, som är av de vanligt förekommande anledningarna till singelolyckor."

Handlingar i ärendet

- 559760 (Godkänd - R 2) Förslag till Trafiksäkerhetsplan för Stockholms stad.
- HV 2021/480-2.2 Förtydligande avseende Remiss av Trafiksäkerhetsplan för Stockholms stad (3/4)

§ 9

Remiss om motion om att öppna ett yttrandefrihetsbibliotek i Stockholms stad från (S)

Dnr KS 2021/524

HV 2021/376

Beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens utlåtande till stadsledningskontoret som svar på remissen.

2. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsförvaltningen har av kommunstyrelsen fått i uppdrag att svara på en remiss angående en motion från socialdemokraterna om att öppna ett yttrandefrihetsbibliotek i Stockholm.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 560304 (Godkänd - R 2) Svar på remiss om att öppna ett yttrandefrihetsbibliotek i Stockholm
- HV 2021/376-1.1 Motion om att öppna ett yttrandefrihetsbibliotek i Stockholms stad

§ 10**Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad 2021-2024.**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2020/1033.

HV 2021/662

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

I kommunfullmäktiges budget för år 2020 fick kommunstyrelsen i uppdrag att i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.

Förvaltningen är positiv till remissförslaget som är väl genomarbetat med relevanta förslag till aktiviteter och som tydligt pekar ut ansvariga nämnder och bolag. Vidare anser förvaltningen att föreslagna åtgärder i handlingsplanen innebär en direkt koppling till stadens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalyser (RSA). Förvaltningen ser stora möjligheter till synergieffekter med den planering som förvaltningen bedriver inom arbetet med krisberedskap och civilt försvar. I remissförslaget föreslås att ansvarig nämnd planerar för att inrymma klimatinvesteringar inom ramen för ordinarie investeringsplanering och budget för drift och skötsel. Förvaltningen ser med anledning av detta ett stort behov av en revidering av stadens fördelningsmodell avseende medelstilleddning för skötsel av park- och naturområden. Förvaltningen inkluderar sedan tidigare klimatanpassningsåtgärder, som exempelvis växtbäddar med biokol, inom prioriterade parkinvesteringsprojekt. Även om det finns besparingsmöjligheter i att integrera åtgärder för att hantera skyfall och värmeböljor eller åtgärder för biologisk mångfald, med redan planerade parkinvesteringar, innebär klimatanpassningsåtgärder en extra kostnad som en justerad nyckel behöver ta hänsyn till.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) lämnar följande särskilda uttalande:

"Stockholm ställs inför nya utmaningar i en allt varmare och blötare värld. Vi välkomnar stadens handlingsplan för klimatanpassning, men beklagar att den har blivit försenad. Handlingsplanen skulle tagits fram år 2020 och implementerats år 2021.

Ett ökat arbete behövs när det kommer till klimatanpassning, i både stort och smått. Under år 2021 såg vi flera exempel på extrema översvämningar i Sverige och Europa. Staden måste ha en god beredskap för allvarliga krissituationer på grund av extremväder. Även mindre insatser är viktiga för stockholmarnas livskvalitet, så som skugga och vattenfontäner vid lekplatser och torg. Handlingsplanen är efterlängtd."

Särskilda uttalanden

Ledamot Özlem Körhan med fler (V) lämnar följande särskilda uttalande:

"Temperaturen för Stockholms län beräknas öka med mellan 3 - 5 °C till 2100, enligt beräkningar från SMHI. Enligt FN:s specialrapport från 2018 innebär en temperaturökning på 1,5 grader redan mycket stora konsekvenser för våra samhällen. Ett Stockholm som är 3-5 grader varmare är svårt att föreställa sig.

Vad som blir särskilt tydligt är att klimatanpassning behöver få en större roll i stadens verksamhet. De detaljplaner som utarbetas nu, de bygglov som beviljas nu, de kommer att stå kvar 2100. Därför behöver alla förvaltningar och hela staden känna ett ansvar för att staden minskar sina utsläpp och är anpassad för ett förändrat klimat. Handlingsplanen för klimatanpassning fokuserar på skyfall och värmeböljor, vilket är en bra avgränsning. Vänsterpartiet vill dock framhålla vikten av flexibilitet i takt med att ny kunskap kommer. Andra delar som erosion och stormar kan också komma att bli aktuella och därför bör även dessa konsekvenser finnas med i stadens beaktande.

Klimatanpassning måste gälla hela staden. Att handlingsplanen särskilt lyfter fram resursstarka områden som Östermalm och Norra Djurgårdsstaden i sina pilotprojekt är inte rimligt. Pilotprojekt och åtgärder för klimatanpassning måste göras i fler delar av staden och bör utgå från en riskanalys.

I takt med att samverkan internt i staden och mellan staden och externa aktörer ökar, behöver finansieringen för samverkan öka. Det gäller naturligtvis också anpassningsmedel där staden behöver ta ett långsiktigt grepp om finansieringen."

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) lämnar följande ersättaryttrande:

"Vi noterar att de ideella och icke-vinstdrivande krafterna inte nämns i handlingsplanen eller förvaltningens synpunkter och förslag.

Vi befinner oss i en global klimatkatastrof som kräver att alla hjälps åt och där har kommunen och stadsdelarna har ett ansvar att samverka med även de ideella verksamheter som driver frågan. Det finns värdefull kunskap och arbetskraft hos den ideella och icke-vinstdrivande sektorn som är viktigt att inkludera i arbetet för att de ska bli hållbart och långsiktigt."

Handlingar i ärendet

- 557171 (Godkänd - R 1) Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad 2021-2024.
- HV 2021/662-1.2 Bilaga 1 - Handlingsplan för klimatanpassning 2021-2024

§ 11**Stockholms stads kvalitetsprogram**

Remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2021/866

HV 2021/687

Beslut

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige gav i budget för år 2020 kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett nytt program för kvalitetsutveckling som inkluderar innovation och digitalisering. Flera av stadens program och strategier samlas därmed i ett program med kompletterande riktlinjer, tillämpningsanvisningar och handlingsplaner inom vissa områden. Staden har i kvalitetsprogrammet formulerat ett antal kvalitetsdrivande och strategiska förhållningssätt och har identifierat sex fokusområden som är särskilt viktiga att beakta i kvalitetsarbetet. Kvalitetsprogrammet ska ge en, för stadens verksamheter, gemensam förståelse för stadens ambitioner inom det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen anser att det är positivt med ett nytt kvalitetsprogram för staden som inkluderar innovation och digitalisering. Med ett sammanhållet styrdokument blir stadens förhållningssätt och fokusområden tydligare.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Norma Aranda de Gutierrez med fler (S) lämnar följande särskilda uttalande:

"Det är välkommet att Stockholms stad har ambitionen att ta ett samlat grepp om kvalitetsfrågorna och även införliva digitaliseringsfrågorna i kvalitetsarbetet. Med detta program införlivas flera olika styrdokument som därmed upphör att gälla. Vi anser generellt att stadens styrdokument är i behov av en översyn i syfte att uppnå en effektivare styrning. Idag finns ett antal olika handlingsplaner, strategier och program inom flertalet, ofta överlappande, områden. En renodling bör kunna leda till en effektivare styrning av stadens verksamheter där målsättningar och åtgärder klargörs.

Dock har det tagit tid för den moderatledda majoriteten att komma fram till ett liknande ställningstagande vad gäller kvalitetsprogrammet. Två för staden viktiga styrdokument, IT-

programmet och Strategi för smart och uppkopplad stad, skulle ersättas av ett övergripande digitaliseringsprogram. Ett förslag till program togs fram och remitterades men stoppades sedan i malpåse av det moderatledda styret år 2018. Istället kom ett nytt uppdrag i budget 2020 och efter ytterligare nästan två år finns nu ett program redo för beslut. Särdeles raskt jobbat är det inte, särskilt inte med tanke på att finansborgarrådet gärna framhåller digital utveckling som en viktig fråga för Stockholm.

Med det sagt är vi i huvudsak positiva till föreliggande förslag till kvalitetsprogram. Programmet tar avstamp i hela kvalitetsspektrumet, från de vardagliga förbättringarna till innovation och digitalisering. Det har en struktur upplagt för att kunna införlivas i hela staden. Dock bör särskilt påpekas vikten av att alla verksamheter ges förutsättningar att implementera programmet utifrån den egna verksamhetens utgångspunkter. Hög tillit måste finnas till professionen och de kunskaper den besitter. Innovation uppstår oftast inte från utsidan, utan snarare sker positiv utveckling inom den egna verksamheten. Men bara om medarbetare ges tid och rätt förutsättningar för det.

Därför är tillräckliga resurser en förutsättning för innovation, utveckling och hög kvalitet. En forskollärare som kämpar i en vardag med stora barngrupper och få kollegor, eller en undersköterska i äldreomsorgen som knappt har tid att ta lunchrast, ger båda sitt yttersta för att leverera kvalitet till stockholmarna. Men något utrymme att leverera innovation finns knappast. Många av stadens medarbetare verkar tyvärr inte under de förutsättningar som krävs för att leva upp till intentionen i kvalitetsprogrammet. Därför anser vi, liksom exempelvis utbildningsförvaltningen, att det finns behov av medel för att staden ska kunna arbeta på det angivna sättet. Utan tillräckliga resurser och goda förutsättningar i alla verksamheter riskerar programmet bara bli tomma ord.

Det är bra att kvalitetsprogrammet ska integreras i stadens planering och uppföljning i enlighet med ILS. ILS är i sig en viktig del av stadens kvalitetsarbete. Vi har dock ett antal synpunkter på hur stadens system för integrerad styrning och ledning fungerar i praktiken, något som vi lyft tidigare, bland annat i motion till kommunfullmäktige. Systemet har ett antal brister och fångar inte alltid upp verkliga problem och utmaningar som stockholmarna upplever och som de kommunala verksamheterna ställs inför. För att ytterligare uppnå förbättrad kvalitet och uppföljning anser vi att ILS-systemet bör ses över och utvecklas.

Vi vill särskilt uppmärksamma programmets fokus på ett hållbarhetsperspektiv i stadens kvalitetsarbete. Programmet framhåller att ”när hållbarhetsperspektivet leder oss motverkar vi kortsiktiga vinster på bekostnad av goda effekter och synergier på längre sikt”. Detta går tyvärr stick i stäv med mycket av den politik som förs av det moderatledda styret i Stockholm. Kortsiktig vinst prioriteras ofta på bekostnad av bättre resultat på sikt. Exempel på detta är det utförsäljnings- och privatiseringsfokus som råder vad

gäller skolor, idrottsanläggningar och bostäder. Samhällsfastigheter och bostäder säljs av stadens ledning för att generera kortsiktig vinst, trots att forskning och erfarenhet visar att det leder till högre kostnader för kommunen i längden. Som en följd av inriktningen i kvalitetsprogrammet ser vi fram emot att denna politik upphör så snart som programmet börjar gälla.

Slutligen kan vi konstatera att vid den senaste revideringen av kvalitetsprogrammet i januari 2017 reserverade sig Moderaterna med hänvisning till att kvalitetsprogrammet borde innehålla en servicegaranti. Vi noterar att en sådan garanti saknas i det föreliggande förslaget till program. Om detta beror på att Moderaterna omvärderat sitt tidigare ställningstagande eller på oförmåga att få igenom sin politik, kan vi bara spekulera i."

Ersättaryttranden

Ersättare Angelo Tapia (FI) lämnar följande ersättaryttrande:

"Stockholms stads kvalitetsprogram ska ge vägledning och en gemensam förståelse för stadens systematiska kvalitetsarbete. Att synliggöra och sätta tjänster av god kvalitet i ljuset av stadens arbete är viktigt. För att lyckas i arbetet med att skapa kvalitet och effektiva tjänster som gör skillnad för stadens medborgare är inte minst beprövad erfarenhet, forskningssamarbeten och i vissa fall evidensbaserad kunskap avgörande för att styra i rätt riktning. Balansen mellan att tänka nytt inom ramen för det innovativa arbetet och utgå från kunskap och erfarenheter kan stärkas i programmet.

Programmet anger vidare att:

"Ett viktigt förhållningssätt i stadens kvalitetsarbete är att anamma målgruppernas synsätt.

Staden ska inte bara ha stockholmarna i fokus; vi ska ha deras fokus. Det kräver att vi är lyhörda och för en aktiv dialog med målgrupperna för våra verksamheter".

Detta är en mycket god ambition, men idag finns flera exempel när beslut fattas utan att medborgarnas behov och intressen vägs in i beslutet. Systematiskt arbete med barnkonsekvensanalyser är en viktig del i arbetet med att ha stockholmarna i fokus. Detta får inte stanna vid välformulerade ord i ett program."

Handlingar i ärendet

- 559752 (Godkänd - R 2) Stockholm stads kvalitetsprogram
- HV 2021/687-1.1 Remissversion Kvalitetsprogram
- HV 2021/687-1.2 Remissversion Riktlinjer för informationssäkerhet i Stockholms stad

- HV 2021/687-1 Remiss av Stockholms stads kvalitetsprogram - Utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

§ 12**Remiss om motion om fritidsbibliotek i hela staden från
(V)**

Dnr KS 2021/804

HV 2021/602

Beslut

1. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens utlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen Stockholms stad fått i uppdrag att svara på en remiss angående en motion om fritidsbibliotek i hela staden.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner svaret på remissen som innebär att utreda förutsättningarna för att inrätta fritidsbibliotek för utlåning av fritidsutrustning i sju av stadsdelsnämnderna och att även utreda förutsättningarna att även varor som används sällan lånas ut genom ett fritidsbibliotek eller liknande.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 560305 (Godkänd - R 2) Svar på remiss om motion om fritidsbibliotek i hela staden
- HV 2021/602-1.1 Motion om Fritidsbibliotek

§ 13**Kontorsyttrande över remiss av vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)**

Anmälningssärende

Dnr KS 2021/1113

HV 2021/739

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen ber om yttrande över regeringens remiss av promemoria med vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet. På grund av kort handläggningstid har stadsdelsförvaltningen svarat kommunstyrelsen med ett kontorsyttrande. Stadsdelsförvaltningen har i sitt yttrande inga synpunkter på lagförslagen. Yttrandet biläggs detta tjänsteutlåtande.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 555613 (Godkänd - R 1) Remiss av vissa lagförslag med anledning av reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)
- HV 2021/739-1.2 Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)
- HV 2021/739-1.1 Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)
- HV 2021/739-2 Kontorsyttrande för remiss av vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Anmälningar och rapporter

§ 14

Anmälan av reviderad krisledningsplan

Anmälningsärende

HV 2021/668

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd lägger ärendet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden och stadsdelsförvaltningen har det yttersta ansvaret för att de personer som vistas i stadsdelsområdet får de stöd och hjälp de behöver vid en störning, allvarlig eller extraordinär händelse.

Krisledningsplanen syftar till att ge stöd till krisledningen inför och vid oönskade händelser som inte kan hanteras av den ordinarie organisationen.

Krisledningsplanen har nu reviderats. Översyn och justeringar ska ske årligen samt vid större organisatoriska eller andra förändringar som kan påverka planens innehåll. Revidering av krisledningsplanen ska ske minst vart fjärde år.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 560227 (Godkänd - R 2) Anmälan av reviderad krisledningsplan
- 547163 Krisledningsplan 2021-2022
- HV 2021/668-3 bilaga 1. Krisledningens medlemmar och rollbeskrivning
- HV 2021/668-4 bilaga 2. rutin för larmning och aktivering av krisledning
- HV 2021/668-5 bilaga 3. rutin för dokumentation och loggföring
- HV 2021/668-6 bilaga 4. mall för lägesbild fyrfältare
- HV 2021/668-7 bilaga 5. mall för dagordning

- HV 2021/668-8 bilaga 6. rutin vid utdragen kris
- HV 2021/668-9 bilaga 7. mall för bemanningslista
- HV 2021/668-10 bilaga 8 mall när krisen är över
- 561549 bilaga 9. plan för psykosocialt stöd (krisstödjargrupp)
- 561551 bilaga 10. stödmaterial kriskommunikation
- 561552 bilaga 11. Exempel på samverkanspartner

§ 15

Äldreomsorgens årsrapport från äldrenämnden

HV 2021/235

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd tar del av redovisningen och lägger rapporten till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

I årsrapporten presenteras en beskrivning av äldreomsorgen år 2020. Underlaget till rapporten baseras på statistik och annan relevant fakta för att ge en samlad bild över äldreomsorgsåret. Rapporten ska vara ett underlag för att arbeta mot en likställighet inom stadens äldreomsorg och ska användas i dialoger med stadsdelsförvaltningarna. Rapporten ska även vara ett underlag för beslut, planering och utveckling.

Året 2020 präglades till stor del av Coronapandemin som medförde utmaningar i form av krav på förändringar i verksamheterna för att hantera pandemin. Strukturer och arbetssätt förändrades i samband med att brister synliggjordes. Rapporten beskriver vilka utvecklingsområden som finns idag och i nära framtid. Rapporten lyfter särskilt betydelsen av att ta tillvara äldres åsikter och perspektiv i syfte att utveckla och förbättra äldreomsorgen. Andra områden som behöver prioriteras är en fortsatt utveckling av digitalisering, stärkt ledarskap samt kompetensutveckling.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 556614 (Godkänd - R 1) Äldreomsorgens årsrapport, tjänsteutlåtande
- HV 2021/235-1 Äldreomsorgens årsrapport 2020

§ 16**Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2, 2021**

Anmälningens ärende

HV 2021/593

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner rapporteringen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden ska kvartalsvis rapportera gynnande beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som inte har verkställts inom tre månader från datum för beslut, eller där verkställigheten har avbrutits samt tidigare rapporterade ej verkställda beslut som verkställts.

Rapporteringen avser kvartal 2, 2021 och rapporteras till IVO och stadens äldreförvaltning, socialförvaltning och revisionskontor.

För kvartalet rapporteras

4 ej verkställda beslut inom barn och unga

4 ej verkställda, 2 avslutade och 1 verkställt beslut inom omsorg om personer med funktionsnedsättning-vuxen

14 ej verkställda, 3 avslutade och 5 verkställda beslut inom äldreomsorg

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 555628 (Godkänd - R 1) Ej verkställda beslut kvartal 2, 2021
- 550014 sammanställning äo, kvartal 2 2021
- 550013 sammanställning ej verkställda beslut funktionsnedsättning och socialpsykiatri q2 2021
- 550012 Sammanställning BoU ej verkställda beslut kvartal 2

§ 17

Anmälan av tjänstemannabeslut fattade på delegation

Avseende tidsperioden 2021-08-24 till 2021-09-30

HV 2021/1

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd tar del av anmälan och lägger den till handlingarna.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 557230 (Godkänd - R 1) Anmälan av tjänstemannabeslut fattade på delegation

§ 18

Anmälan av ärendelista för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Avseende tidsperioden 2021-08-24 till 2021-10-04

HV 2021/2

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd tar del av anmälan och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av ärendelista för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd avseende tidsperioden 2021-08-24 till 2021-10-04.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 557234 (Godkänd - R 1) Ärendelista
- 556952 Ärendelista 2021-08-24 till 2021-10-04

§ 19**Anmälan av medborgarförslag som inte hanteras på nämnd**

HV 2021/3

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutat att återremittera den del av ärendet som handlar om medborgarförslag om paddelbana till Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning för vidare utredning.

I övrigt läggs anmälan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Alla inskickade förslag med rubriken ”medborgarförslag” som inte uppfyller kriterierna enligt stadsdelsnämndens riktlinjer ska anmälas till nämnd. Stadsdelsförvaltningen har hanterat dessa förslag genom att svara samt skicka vidare eller hänvisa förslagsställare till rätt instans.

Propositionsordning

Ordförande Bo Arkelsten med fler (M), Fatima Nur (L) Peter Dannqvist (MP) och Carina Franke (KD) yrkar att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ska besluta att återremittera den del av ärendet som handlar om medborgarförslag om paddelbana till Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning för vidare utredning.

Stadsdelsnämndens beslut

Ordförande finner att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutat att återremittera den del av ärendet som handlar om medborgarförslag om paddelbana till Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning för vidare utredning. I övrigt läggs anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- 557237 (Godkänd - R 1) Anmälan av medborgarförslag som inte hanteras på nämnd

§ 20

Anmälan av protokoll från pensionärsrådets sammanträde 18 oktober 2021

HV 2021/754

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd tar del av anmälan och lägger ärendet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av protokoll från pensionärsrådets sammanträde 18 oktober 2021.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 567536 (Godkänd - R 1) Anmälan av protokoll från pensionärsrådets sammanträde 2021-10-18
- 567314 Pensionärsrådets protokoll 20211018

§ 21

Anmälan av protokoll från funktionshindersrådets sammanträde 18 oktober 2021

HV 2021/755

Beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd tar del av anmälan och lägger ärendet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anmälan av protokoll från funktionshindersrådets sammanträde 18 oktober 2021.

Propositionsordning

Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- 567544 (Godkänd - R 1) Anmälan av protokoll från funktionshindersrådets sammanträde 18 oktober 2021
- 567525 Funktionshindersrådet Protokoll 2021-10-18

§ 22
Övriga frågor

Sammanfattning av ärendet

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att konferensen på Hässelby Slott 22 oktober 2021 ska arvoderas. Heldagsarvode kommer att utgå för detta tillfälle.

§ 23**Förvaltningschefens information****Sammanfattning av ärendet**

Förvaltningschef Susanna Halldin Olsson lämnar följande information:

- Information om parklekar: På parkleken Guldets har det tagits in offert på nytt parklekshus. På parkleken Stråket samverkar personalen med enheten för integration. Målgruppen är barn i åk 3-7. I Starbo undersöker man möjligheten att starta ett så kallat Sportotek. Detta är ett samarbete med jobbtorg och idrottsförvaltningen.
- Stadsdelsförvaltningen kommer att ha en hel del höstlovsaktiviteter, bland annat på Hässelby Torg och på parklekar.
- Under höstlovet kommer feriearbetare att intervjua boende i närområdet om vilka fritidsaktiviteter man önskar vid Hässelängen. Man kommer att erbjuda en enkät. Enkäten har också funnits tillgänglig innan och efter kvällens sammanträde för allmänhet och politiker att besvara.
- Inom förskola deltar stadsdelsförvaltningen i ett program, IFU (Innovation Forskning och Utveckling). Det handlar om hållbar utveckling inom förskola och skola.
- Susanna frågar stadsdelsnämnden om det finns intresse av ett projekt, Trygga Torg Det handlar om medborgardialog som kan komma att genomföras på ett torg som väljs ut. Det skulle vara ett samarbete mellan stadsdelsnämnden och trygghetsrådet. Stadsdelsnämnden meddelar att det finns ett intresse. Trygga torg kommer att arbetas in i stadsdelsnämndens verksamhetsplan för kommande år.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
BO ANDERS, ARKELSTEN	2021-11-01
Norma, Aranda De Gutierrez	2021-11-01